

„Hajósinas - leckék” leendő kalózvadászoknak

Legfontosabb „leckék” listája

- *Kikötői rend, kalózvadász-csónakok felszerelései*
- *Kalózvadász-csónakok szakyszerű használata*
- *Kalózfogó csomók kötelekre*
- *Kalózvizek útjelzései, táblái*
- *Kalózvidék élővilága, természeti érdekességei*
- *Kalózvadász-tűz megrakása*
- *Kalóztérképek*
- *Kalózvadász-sátor használata*
- *Kalózvadászok egészségének megóvása*

Ez a könyv

alias

Kalózvadász tulajdona

*Mindenki másnak EL A KEZEKKEL,
Mert lesújt NEPTÜN végtelen szigora!*

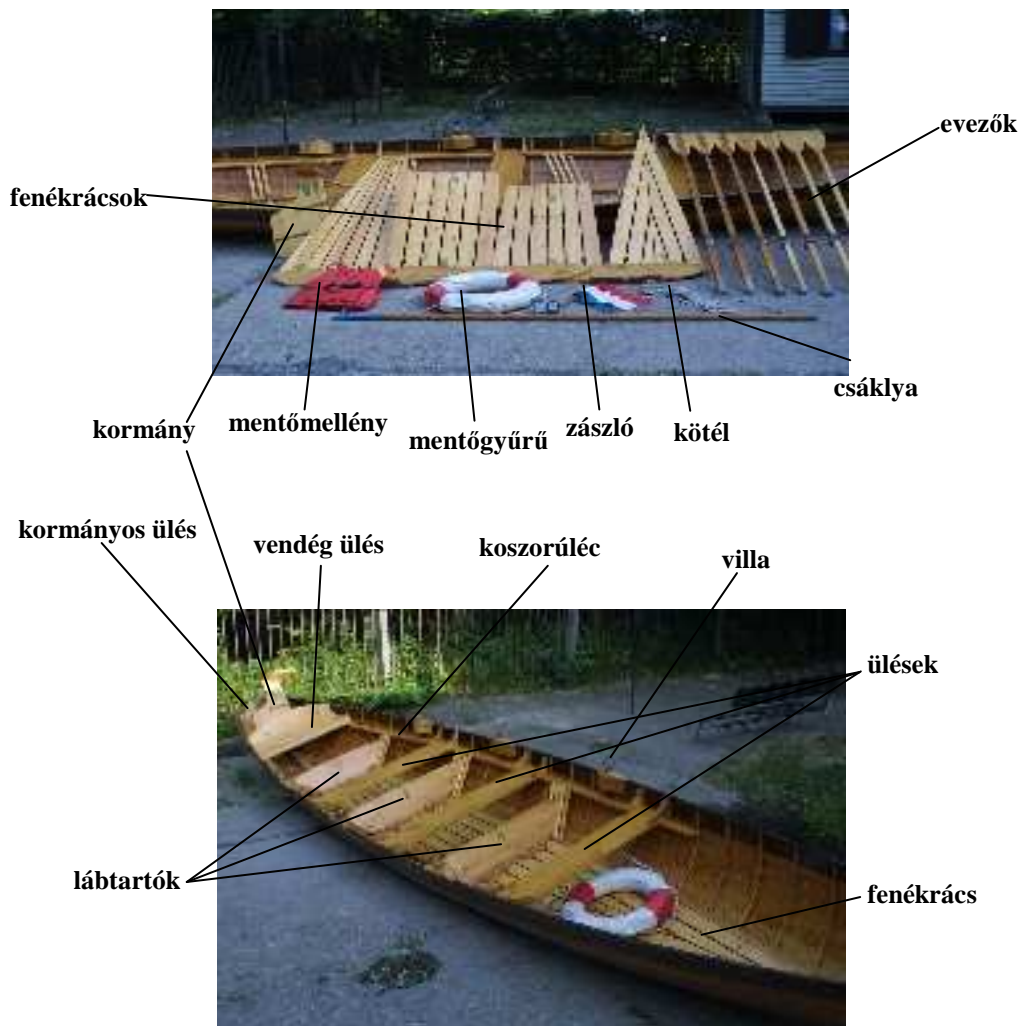
Próbák	<u>hajóstanonc</u>	<u>hajóslegény</u>	<u>tengerész</u>	<u>tengerimedve</u>
Avatás kelte				
Pecsét				
Aláírás				
Úszás	200m		400m	
Evezés kenuban	evezés	kítartó evezés	vezérevvezős	kormányzás
Hajók és tartozékaik	csónakházi rend, hajók bepakolása			
Evezés őrsi csónakban	evezés	kítartó evezés	vezér-evezős	kormányzás
Csomók, kötelek	hajós-csomó	kötél feltekerése, szoritónyolcas, kötelek toldása - rövidítése, kikötés kikötőbikához		

Próbák	<u>hajóstanonc</u>	<u>hajós legény</u>	<u>tengerész</u>	<u>tengerimedve</u>
Hajózási szabályzat	alapfogalmak	csónakok közlekedése, fürdőzés		hajók közlekedése
Csákyázás		csákyázás elindulásnál, kikötésnél		
Térképismeret, tájékozódás	alap	vízi		
Folyóvizek	alapfogalmak	fogalmak		
Fürdés szabályai, vízbőlmentés	Fürdés szabályai, vízbőlmentés			
Tűzrakás	pásztortűz		tábortűz	
Egészségügyi ismeretek	alapismeretek		egyszerű sérülések ellátása	
Sátorverés	ROZETTA sátorverés		ROZETTA sátorverés tanítása	

Nem vagy igazi kálózvadász addig, míg nem tanultad meg a hajók részeinek elnevezéseit!

Fontos, hogy gyorsan be tudj pakolni a hajót, ha kálóztámadás közeleg!

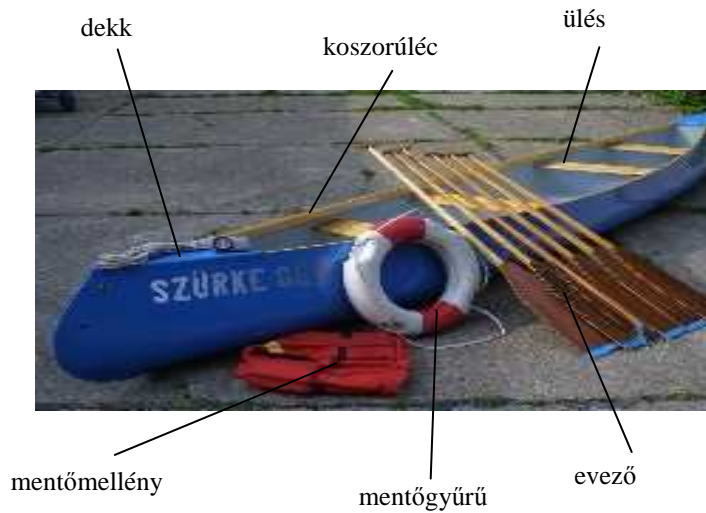
ÓRSI CSÓNÁK FELSZERELÉSEI ÉS RÉSZEI

VÁGÓEVEZŐ RÉSZEI

KENU FELSZERELÉSEI ÉS RÉSZEI

KENU EVEZŐ RÉSZEI

HAJÓINK NEVEI ÉS SZÍNJELZÉSEI

Órsi csónakok:

Búvár Kund – piros

Bölmöbika – kék

Búbos Vöcsök – zöld

Bütykös Hattyú – fehér

Kenuk:

Szürkegém – szürke

Kárókatona – fekete

Cirkáló – fehér

Zöld Egér – zöld

Vöröskalóz – piros

Pionér – piros

Sirály – kék

SZAKSZARGON:

hajó – csónak

lapát – evező

AZ ÖRSI CSÓNAK BEPAKOLÁSA

1. LÉPÉS: A FENÉKRÁCSOK BEHELYEZÉSE

2. LÉPÉS: A LÁBTARTÓK BEHELYEZÉSE

3. LÉPÉS: AZ EVEZŐK BEHELYEZÉSE

4. LÉPÉS: KÖTÉL, ZÁSZLÓ, PÓTEVEZŐ, CSÁKLYA, KORMÁNY ÉS A KORMÁNYOS ÜLÉS BEHELYEZÉSE

FONTOS!

A HAJÓKBAN A JOBB ÉS A BAL OLDALT MINDIG AZ ELŐREMENET IRÁNYÁHOZ VISZONYÍTJUK!

TEHÁT AZ ŐRSI CSÓNÁKBAN AZ EVEZŐSÖKNEK ELLENTÉTESEN VAN, MIVEL A MENETIRÁNYNAK HÁTTAL ÜLNEK EBBEN A HAJÓTÍPUSBAN!

MINDENKINEK AZ EVEZŐJÉRE RÁ VAN ÍRVA, HOGY MELYIK OLDALON ÉS HÁNYAS ÜLÉSEN ÜL, EZT MINDIG JÓL FIGYELD MEG!

VEZÉNYSZAVAK AZ ŐRSI CSÓNÁKBAN

EVEZŐT VILLÁBA! ILYENKOR AZ EVEZŐT A NYAKÁNÁL BELEHELYEZZÜK A VILLÁBA.

EVEZŐT VÍZRE! ILYENKOR AZ EVEZŐT - úgy, hogy a nyél lapos fele legyen felül - ELŐREFELE CSÚSZTATJUK, MÍG A BŐRÖZÉS A VILLÁBA NEM KERÜL. A BILNCSEK EL KELL ÉRNIE A VILLÁT.

EVEZÉSHEZ FELKÉSZÜLNI! MEGFOGJUK AZ EVEZŐT - a nyél végén, mindkét kezünkkel egymás mellett -, MAJD ELŐREHAJOLUNK, MIKÖZBEN AZ EVEZŐT HÁTRATOLJUK.

HÚZD MEG! AZ EVEZŐT MAGUNK FELÉHÚZZUK, MIKÖZBEN HÁTRADÖLÜNK.

EVEZÉS ÁLLJ! AZ EVEZŐT VÉGIGHÚZZUK, KIEMELJÜK A VÍZBŐL, MAJD A LEVEGŐBEN MEGTARTVA ABBAHAGYJUK AZ EVEZÉST. Az evező nyelének végét letesszük az öllünkbe.

TARTS BE! AZ EVEZŐNKET BELETESSZÜK A VÍZBE ÉS MEGTÁMASZTJUK.

HÁTRAEVEZÉS! ELLENTÉTES IRÁNYBA EVEZÜNK.

KITARTÁSSAL EVEZÉS! KÉT ÜTEMENKÉNT HÚZUNK. Minden húzás után letesszük annyi időre az öllünkbe az evező nyelének a végét, amíg elszámolunk 2-ig.

EVEZŐT CSÚSZTASS! VÉGIGHÚZZUK AZ EVEZŐT A VÍZBEN, MAJD ELENGEDJÜK A NYELÉT ÉS HAGYJUK, HOGY A VÍZ A HAJÓ MELLÉ SODORJA.

EVEZŐT REJTS! ILYENKOR AZ EVEZŐT - úgy, hogy a nyél lapos fele legyen felül - HÁT-RAFELE CSÚSZTATJUK, MÍG AZ EVEZŐ NYAKA A VILLÁBA NEM KERÜL. AZ EVEZŐ NYELÉT A MÖGÖTTÜNK ÜLŐ LÁBA ÉS A PALÁNK KÖZÉ DUGJUK.

EVEZŐT VILLÁBÓL! ILYENKOR AZ EVEZŐT KIVESSZÜK A VILLÁBÓL ÉS A PALÁNK ÉS KÖZÉNK TESSZÜK AZ ÜLÉSRE A NYAKÁT.

*A kötélkezelést és a csomózást minden kálóz vadásznak ismernie kell!
Egy gyorsan megkötött csomó nagy előnyt jelenthet a kálózokkal szemben!*

A KÖTELEK HELYE

A köteleket feltekerve a mentőgyűrűk mellé akasztjuk fel.

A KÖTÉL FELTEKERÉSE

*A köteleinkről a csomókat mindig kössük le mielőtt azokat
összetekernénk és eltennénk!*

*Egyforma karikákat hajtunk a kötélből, majd a megmaradt
kötelet áttekerjük rajta.*

Átbújtatunk egy hurkot és a hurkot áthajtjuk a másik oldalra.

A hurok szarát meghúzva ilyen lesz az összeszedett köté.

A HAJÓSCSOMÓ

Vizitúrázók által kikötésre használt, nagyon könnyen bontható csomó. Ígyet használunk a kötél hajóhoz való rögzítéséhez is.

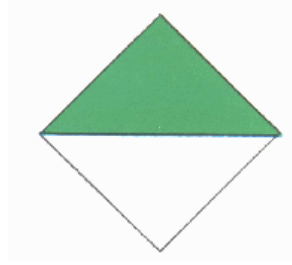
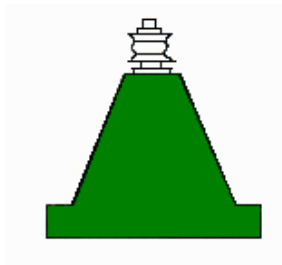
A csomó a hosszú szár mentén elcsúszik és így rászorul mindenre, ami köré odakötjük.

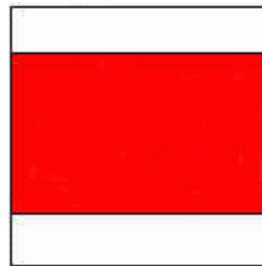
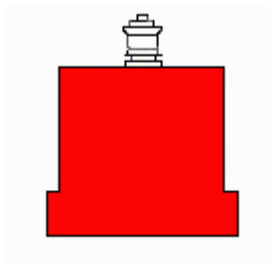
A rövid szárat meghúzva, egy mozdulattal kibontható a csomó.

A vízen való közlekedéshez fontos, hogy ismerjük a jelzéseket, ez akár meg is menthet minket, ha a kalózok elől kellene menekülnünk!

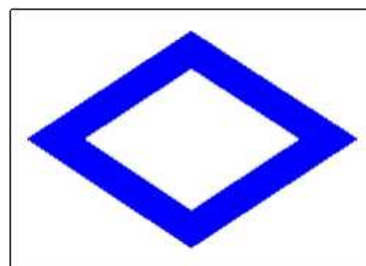
Gyakran előforduló táblák és jelzések vizen és vízparton

A hajóút bal oldalát zöld színű bója, a bal partot pedig csúcsára állított zöld-fehér színű négyzet alakú tábla jelzi.

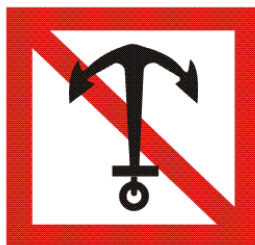
A hajóút jobb oldalát piros színű bója, a jobb partot pedig fehér-piros-fehér négyzet alakú tábla jelzi.

A vízi rendőrség jele (fehér alapon kék rombusz)

*Horgonyozni, kikötni szabad tábla
(kék alapon fehér horgony)*

*Horgonyozni, kikötni tilos tábla
(piros kerettel és áthúzással
fekete horgony)*

*Köteleskomp átkelőhelyét jelző tábla (kék
alapon fehér ábra)*

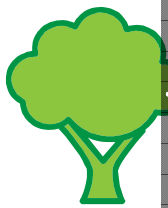
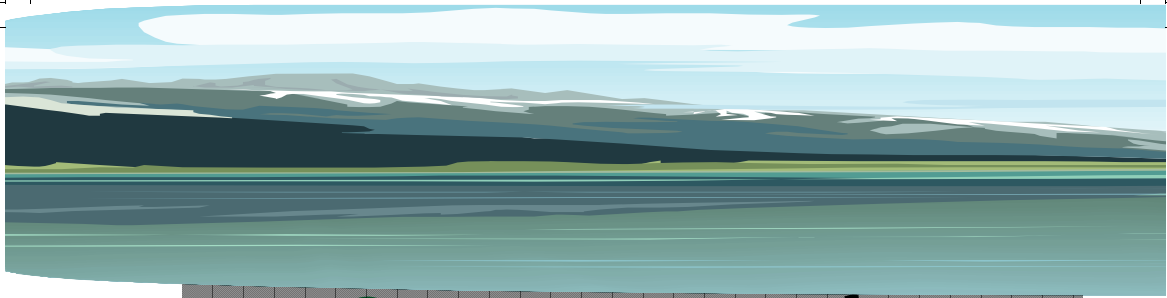
*Áthaladni tilos tábla
(piros alapon fehér sáv)*

Ivóvíz vételező hely (kék alapon fehér ábra)

*Folyamkilométer tábla
(ez a tábla jelzi a távolságot a folyó torkolatától
kilométerben)*

*A feladat nem lesz más, minthogy
térképedet megtaláld!*

Hat fele van elrejtve, keresd sietve!

*Első hely egy olyan fa, mely a tűz mellé
van lerakva.*

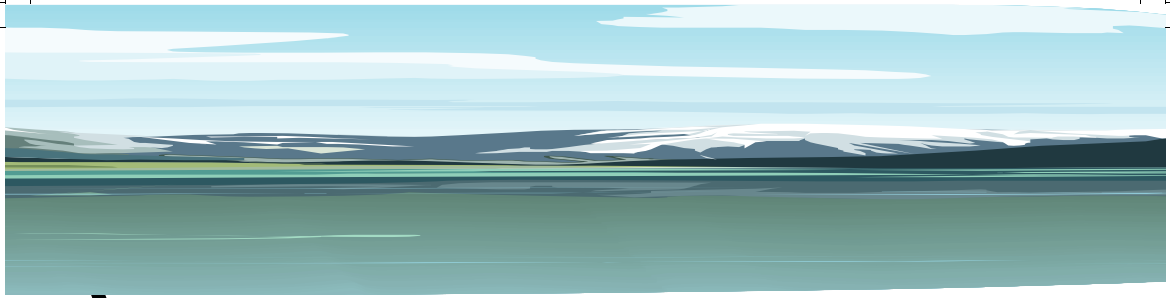
*Másik darab hol lehet, Duna felé, hol
út vezet, jobb oldalon a „kőhegyen”.*

*Van ám még egy talonban, pad alatti
alomban.*

*Szőke, magas és vidám, nála is egy
darab ám!*

*Hol lehet az ötödik? Faház
mögött
örködik.*

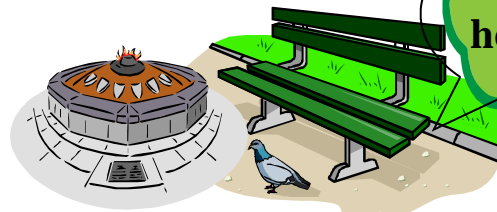

lejáró a
Dunához

tűzrakó
hely

faház

csónaktároló

*Ha kalóztámadás áldozatává válunk, szükséges,
hogy el tudjuk látni társainkat!*

**BÁRMI TÖRTÉNIK ELŐSZÖR MINDIG SZÓLNI KELL
EGY FELNÖTTNEK, NEM SZABAD EGYEDÜL
ORVOSLÁSBA KEZDENI!**

Egészségügyi tudnivalók

Napszúrás elleni védekezés

A napszúrás megelőzése érdekében, mindig viseljünk világos színű sapkát evezés közben, illetve, ha napon vagyunk!

Napszúrás jellemzői: fejfájás, hányinger, szédülés, láz.

Nagy melegben mindig igyunk sokat!

Nagy melegben mindig igyunk sokat, lehetőleg ne vizet, hanem limonádét, szörpöt, hogy pótoljuk az izzadás okozta folyadékvesztést!

Evező általi kézfeltörés

*Mindig evezzünk száraz kézzel!
Rövidebb távokon szoktassuk hozzá kezünket az evezéshez!
Abban az esetben, ha valakinek az előbbi tanácsok nem segítenek, ő fászlizza be a kezét és úgy evezzen!*

Ha szálka megy a kézbe...

A kéz megtisztítása után a szálkát csipesszel, a behatolás irányával ellentétesen ki kell húzni.

Rovarcsípés

Rovarcsípés esetén a fullánkot el kell távolítani, majd hideg borogatást kell rá tenni.

Ha lehetséges igyunk utána kalciumot!

Kisebb rovarcsípéseknél tegyük rá fenistil gélt, ne vakarjuk!

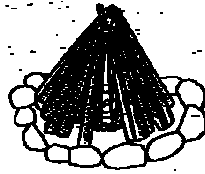
Kisebb sérülések

Törött üveg, vagy kagyló okozta kisebb sérüléseknél, le kell mosni a sérült területet, szárazra törölni, majd a seb körüli területet fertőtleníteni kell és leragasztani sebtapasszal.

A fázós és éhes kalózvadász legjobb barátja a tűz.

**TŰZET RAKNI CSAK FELNŐTT FELŰGYELETE
MELETT SZABAD!**

Tűzrakás szabályai és tudnivalói

A tűzrakás legfontosabb szabályai

- Idegen területen ne gyújtsunk tüzet a tulajdonos engedélye nélkül!*
- Gyúlékony anyagokat vigyük biztonságos távolságba a tűztől!*
- A szél irányában ne legyenek gyúlékony anyagok, például a sátraink!*
- Az erdők fától és a bokroktól legalább 20 méterre rakjuk a tüzet!*
- Fenyőtűvel, szalmával, szénával borított talajon ne rakjunk tüzet!*
- Rakjuk körbe a tűz helyét kövekkel vagy gyeptéglákkal!*
- Ne hagyjuk a tüzet őrizetlenül!*
- Vizet és oltó edényt készítünk a tűz mellé, hogy mindig kéznél legyenek!*
- Ne rakjunk nagyobb tüzet a szükségesnél!*
- Tűzgyújtási tilalom esetén sehol és senki nem gyújthat tüzet!*
- Ha a szél túl erős oltsuk el a lehető leggyorsabban a tüzet!*
- A tüzet oltsuk el teljesen, mielőtt elhagyjuk a tüzelő helyet!*
- A tűz eloltása után két keresztbetett ággal jelezhetjük, hogy mi biztosan eloltottuk a tüzet.*

Tüzelő

- A könnyű tűzgyújtáshoz két fajta tüzelő kell. Gyújtós a kezdéshez és megfelelő tűzifa.*
- A gyújtós gyorsan fellángol és meggyújtja a tűzifát. Mindig legyen teljesen száraz!*
- Tűzifának használjunk fenyőféléket, keményfát vagy uszadékfát!*
- A vízparton mindig megtalálható száraz, jól kilúgozott uszadékfá nagyon jó tüzelő.*

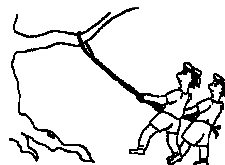

Inkább kiszáradt fát használjunk, mint élő!
Ezzel óvjuk a természetet és sok bosszúságtól szabadulhatunk meg.

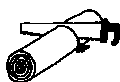
Fa gyűjtése, aprítása

Fákról és bokrokról kopsz, elszáradt, könnyen törő ágakat, gallyakat gyűjthetünk.

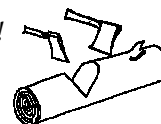

A vastagabb száraz ágak letöréséhez, balta vagy fűrész híján, hívjunk segítséget és egy az ágon átvetett kötél segítségével könnyedén letörhetjük azt! Ha az ágak túl magasan vannak használjuk a hajók kikötésnél is használatos dobókörtével felszerelt kötelet!

A vastag ágakat fűrészsel vagy baltával aprítsuk fel!.

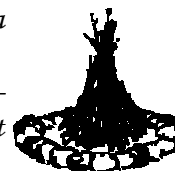
A baltával a fát ne merőlegesen csépeljük, mert ez igen fárasztó és ráadásul még a fát sem viszi el így, hanem mindig V alakban, egyszer jobbról - egyszer balról vágjunk.

A fát nem kell teljesen átvágni, mert ha már bevágtuk kissé, könnyedén eltörik.

Tűzrakás

A tűzhöz nem csak fa, hanem levegő is szükséges. Akkor ég a tűzünk a legjobban ha elegendő levegő van a tüzelő között. Elsőként a gyújtót helyezzük el jó lazán, aztán az egyre vastagabb és hosszabb ágakat helyezzük a rakásra. Az egészet rakhatjuk gúla alakúra is.

A tűz eloltása

A gondatlanul elhagyott lángoló vagy parázsló tűz könnyen erdőtüzet okozhat. Ha el szeretnénk hagyni a táborhelyet, akkor a tűzünk maradványait, a parazsat öntsük le vízzel. Addig locsoljuk, míg teljesen ki nem hűl. Próbáljuk meg minél jobban visszaállítani az érkezésünk előtti állapotokat. Tüntessük el a gödröket és a halmokat, rakjuk vissza a félretett gyéptéglákat, hordjuk el a kőveket.

Ha elfáradt a kalózvadász... ...pihenőre tér.

A sátorverés tudománya

**A GONDOS SÁTORVERÉS MEGMENT A
BEÁZÁSTÓL!**

A sátorverés legfontosabb lépései

A sátrat kiborítjuk a zsákjából, széttekerjük, kihajtogatjuk. Az ajtaja lehetőleg nézzen a víz felé!

A cövekeket kírakjuk a zsákra, hogy el ne vesszenek a fűben. 10 pelenkarögzítő cöveknek és 10 nagy cöveknek kell lennie!

A sátor pelenkáját meghúzzuk, hogy ne legyen gyűrött. A cövekeket a sátor közepe felé, ferdén verjük be a kalapáccsal a földbe. Ha a cövek görbül, akkor nem ütjük tovább - kivesszük, kiegyenesítjük és kicsit odébb próbáljuk beverni!

Összerakjuk a rudazatot majd a belsőt a helyére tesszük. Ezután behúzzuk a sátor ajtajának zipp-zárját, majd a két első rudat is a helyére állítjuk.

A két első sátorfeszítő zsinór tartozó cövekek beverésével folytatjuk a munkát. A cöveket szintén ferdén verjük be, a lehető legtávolabb a sáortól. A cövek akkor van jó helyen, ha a sátor tetején lévő varrás irányában került a földbe. Az

első rudak függőlegesen álljanak!

A következő lépés a két hátsó sátorfeszítő zsinór rögzítése legyen!

A sátorverés végén a kalapácsot, a rudazatot és a cövekek zsákját tegyük bele a sátor zsákjába és tegyük ezt a kis csomagot a sátor egyik távoli sarkába!

A sátor lebontásának legfontosabb lépései

A sátrat lebontása előtt takarítsuk ki! Ha nem takarítjuk ki a sátrat akkor következő felállítás után az összes kósz a nyakunkba fog hullani.

Akasszuk le a sátorfeszítő zsinórt a cövekről, majd húzzuk azt ki a földből! Ha nem akar kijönni, akkor a kalapáccsal kicsit ütögessük meg oldalról! Másik cövekekkel is tudunk segíteni a kihúzásban.

A kihúzott cövekeket tisztogassuk meg a földtől! A cövekeket számoljuk meg (10 db-nak kell lenni), egyengessük ki, ha szükséges és azonnal tegyük bele a cövekszákba! Így nem fog elveszni egy sem.

Szedjük ki a sátorból a rudazatot, szedjük szét és tegyük azonnal a rudazatszákba!

A sátor ponyváját hajtogassuk össze, majd dobáljuk rá a sátorfeszítő zsinórt!

Csak ezek után álljunk neki a pelenkärögztő cövekek kiszedéséhez! Egyik cöveket a másikba beleakasztva könnyebben ki lehet húzni a cöveket. A cövekeket most is számoljuk meg (10 db-nak kell lenni ennek is) és azonnal tegyük bele a cövekszákba!

Hajtsuk hosszában kétszer félbe a sátrat (a felülre kerülő oldalakat tisztítsuk le), majd a rudazatszákot, cövekszákot és a kalapácsot tegyük a sátor hátuljánál az összehajtott sátorra!

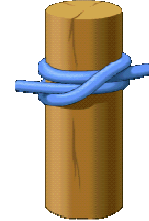
Tekerjük jó szorosan össze a sátrat, miközben folyamatosan letöröljük róla a szennyeződéseket!

Húzzuk rá a sátorzsákot, majd kössük be a zsák száját, hogy ne eshessen ki belőle semmi!

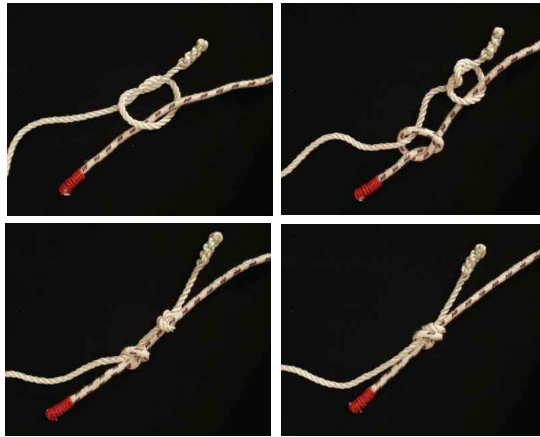

Unatkozó kalózvadászok kajüt-díszé...

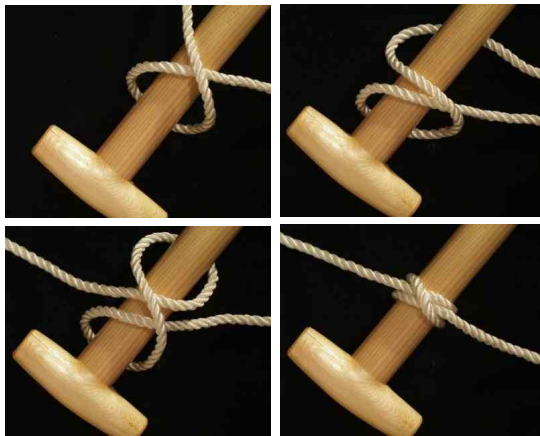
*MAGAD IS KÉSZÍTHETSZ
PILLANATOK ALATT EGY KIS ÜGYESSÉGGEL
SZOBADÍSZT, VAGY AJÁNDÉKOT*

Néhány hasznos csomó

HALÁSZCSOMÓ

SZORÍTÓNYOLCAS

Csomótábla készítése: Megkötjük a kiválasztott csomókat, a madzag végeket rövidre vágjuk. Egy sötét kartonlapra ragasztjuk a csomókat és a nevüket tartalmazó kis táblákat. A kartonlap aljára és tetejére vékony lécből vágott keretet ragasztunk. A madzag maradékából a tábla tetejének hátoldalára akasztót ragasztunk.

NYOLCASC SOMÓ

PERECCSOMÓ

LADIKCSOMÓ

A Dunai Flottilla Ifjúsági Vízitúra Egyesület

A vidám kalózközvetítés mellett

nővérzónák a fejükön

AZ ESTI TÁRSASÁGOK MEGHÍVÓJÁT LEHET
JÁTSZANI A JÁTÉKON!

Első pár dal...

Vízitúra

Beszégek élet, ha vízre szállunk,
Vár a folyó, a tó,
Siklik a csónak, bólint a fűzfa,
Evezni ó he jó !

Szép a vízesek élete,
Gondjait otthon felejtette.
Mindene most csak a víz,
A víz, a víz, a víz !
Mindene most csak a víz,
A víz, a víz, a víz !

Ártéren surran siklik a csónak,
Riadtan fut a víz,
Ez a víz a víz a víz a víz,
Ez a víz a víz a víz a víz.

Szép a vízesek élete

Gólya, gólya,
Gólya a hosszú lábú gólya,
Mennyiszor mondják ne meny a tóca,
Oda járnak járni a lányok,
Gólyamondják szövegét ne szöveg rájok!

Oda jár a hosszú lábú gém is,
Oda járok a babámmal is,
Addig-addig járunk le a tóra,
Míg lecseréljük a szövegét a szövegőjé.

Kisszöveg mossa bugyogóját,
A lány el ringatja a pólyát,
Aludj, aludj szerelem virága
Tévedésből jöttél a világra.

Bella ciao

Eljött a hajnal, elébe mentem,
Ó Bella ciao, Bella ciao, Bella ciao ciao ciao,
Eljött a hajnal elébe mentem,
És rám talált a megszálló.

Ha partizán vagy, vigyél el innen,
Ó Bella ciao, Bella ciao, Bella ciao ciao ciao,
Ha partizán vagy, vigyél el innen,
Még nem tudtem meghalok.

Ha meghalok majd, mi lesz a csám,
Ó Bella ciao, Bella ciao, Bella ciao ciao ciao,
Ha meghalok majd, mi lesz a csám,
Még nem tudtem meghalok.

Ha meghalok majd, mi lesz a csám,
Ó Bella ciao, Bella ciao, Bella ciao ciao ciao,
Ha meghalok majd, mi lesz a csám,
Még nem tudtem meghalok.

Ha meghalok majd, mi lesz a csám,
Ó Bella ciao, Bella ciao, Bella ciao ciao ciao,
Ha meghalok majd, mi lesz a csám,
Még nem tudtem meghalok.

Ha meghalok majd, mi lesz a csám,
Ó Bella ciao, Bella ciao, Bella ciao ciao ciao,
Ha meghalok majd, mi lesz a csám,
Még nem tudtem meghalok.

t az „Egész és része” vízi
fejlesztőprogram keretében
NCTA-2008-S028
2009.02.15.-2009

A füredi Anna - bálón

A füredi Anna -bálón szól a zene szó,
Van is ott nagy dínom dánom, víg muzsikaszó,
Ketten ültünk egy asztalnál Ő és én magam,
Nem is szólunk mi egymáshoz, mert volt sávam.

Egyszer aztán asztrólokhoz, én cigány
Megkértem: "Válassz nekem kedves kicsi lány?
De a lány csak azt felelte szépen csendesen,
"Nem nincsenek nótáim, nem is szeretem."
Kinek nótája nincsen, annak szíve sincs
Ha nem hisz a nótákban, szívedbe tekints!
Lesz egy ifjú kinek nevével titkolni fogod,
És talán, ha senki sem lát meg is siratod.

Egyszer aztán hallottunk egy igen nagy csodát,
Gazdag fiú vette el az édes kicsi lányt.
A faluban nem láttak még ilyen nagy esküvőt,
Fehér hintó várta őket a templom előtt.

Kilenc szobás palotába vitték az ifjú párt,
Körüliették a sok szolgáló lábujjhegyen járt.
De a kislány most sem boldog, könnyes két szem,
Kertek alatt felhangzik a jól ismerős dal.

Akinek nótája nincsen, annak szíve sincs
Ha nem hiszel a nótákban, szívedbe tekints!
Lesz egy ifjú kinek nevével titkolni fogod,
És talán, ha senki sem lát meg is siratod.

Egyszer aztán elindultam a kék szőnyegre,
De még egyszer megálltam a csoda előtt.
Benéztek és meglátták a csodáló lányán,
Édes kis szívem zörög az egyik régi szőnyegben.

Akinek nótája nincsen, annak szíve sincs
Ha nem hiszel a nótákban, szívedbe tekints!
Lesz egy ifjú kinek nevével titkolni fogod,
És talán, ha senki sem lát meg is siratod.

Tizenhat tonnát

Az asszonyból jön és sárba lép,
A szegény ember nem csak a szíve a vér,
Csak izom és csont, az orvosi kéz,
És erős kéz a vállamra esz.

Tizenhat tonnát raksz és mennyi a bér,
Egy nappal vénebb vagy a hiteledért,
Szent Péter engem ne hívj, én nem mehetek,
Mert a lelke a vállalatot illeti meg.

Hogy megszülettem, nem volt még napsugár,
De csákányt a kézbe és a bánya vár,
Tizenhat tonnát raktam, akár a gép,
És a zord főnök így szólt: "Na elég szép!"

Tizenhat tonnát raksz és mennyi a bér,
Egy nappal vénebb vagy a hiteledért,
Szent Péter engem ne hívj, én nem mehetek,
Mert a lelke a vállalatot illeti meg.

Hogy megszülettem, eső volt a település,
És jött a kődj és melőzz lett a bányanevelő,
Mint kölykét a orosz lány meletti sor,
És az asszony felém néz és kézem gyors.

Tizenhat tonnát raksz és mennyi a bér,
Egy nappal vénebb vagy a hiteledért,
Szent Péter engem ne hívj, én nem mehetek,
Mert a lelke a vállalatot illeti meg.

Kj jönni lát, jobbra lép,
Kézem alatt el s ma már a csontja sem én,
Zöld kődjöm vas, a másik acél,
És ha nem talál el a bányából, akkor balról ér.

Tizenhat tonnát raksz és mennyi a bér,
Egy nappal vénebb vagy a hiteledért,
Szent Péter engem ne hívj, én nem mehetek,
Mert a lelke a vállalatot illeti meg.

A Dunai Flottilla
mek és Ifjúsági Vízitúra Egyesület
t az „Egész és része,” vízi
fejlesztőprogram keretében
NCTA-2008-S028
2009.02.15.-2009

Kalózvadász el nem tévedhet!

*ISMERD MEG A TÉRKÉPEK JELZÉSEIT!
MÉG JÖHET!*

Fontos turistatérkép jelek

Térkép jelzések

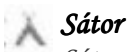
Étterem

Étterem és vendéglő helyét mutatja a térképen. Olyan hely, ahol melegétel vásárlására van lehetőség.

Kemping

Kiépített sátorozási helyet nyújtó létesítmény, esetleg minimálisan kialakított helyiségekkel felszerelve, úgymint: wc, víz, villany, sütési lehetőség.

Sátor

Sátorozási lehetőség. Csak kijelölt helyen szabad sátorozni, és tüzet rakni, ezért fontos ez a jel. Itt nagy valószínűséggel csak a hely adott, semmi komfort fokozata nincs a helynek.

Parkoló

Parkolási lehetőség.

Emlékmű

Kereszt, képoszlop

Rom

Valamilyen épület észlelhető maradványait találhatjuk meg ilyen helyen.

Turista utak színjelzései

Fontossági sorrendben: **kék, piros, zöld sárga.**

Térképen: piros vonal mellett **K, P, Z, S** betűk jelölik.

Egyéb kódjelek:

Átkötő vagy rövidítő út

Szálláshelyre vagy lakott településre vezető út

Forráshoz vagy kúthoz vezető út

Hegytetőre vagy kilátóhoz vezető út

Romhoz, műemlékhez vagy földváránchoz vezető út

Barlanghoz vezető út

Körséta útvonal - a kiindulóponttra visszavezet

					
A	B	C	D	E	F
					
G	H	I	J	K	L
					
M	N	O	P	Q	R
					
S	T	U	V	W	X
					
		Z	Y		

Ha a kalózvadász kitekint a hajóból.

**JÁRD NYITOTT SZEMMEL A VÍZI VILÁGOT!
CSODÁLKOZZ RÁ SZÉPSÉGEIRE!**

Vízi élővilág

Baj van a részeg tengerésszel...

Baj van a részeg tengerésszel,
Baj van a részeg tengerésszel,
Baj van a részeg tengerésszel,
Minden áldott reggel.

Haj, hé, de húzz ró szél,
Haj, hé, de húzz ró szél,
Haj, hé, de húzz ró szél,
Minden áldott reggel.

Lökd a fenékre a víztömlővel,
Lökd a fenékre a víztömlővel,
Lökd a fenékre a víztömlővel,
Minden áldott reggel.

Haj, hé, ...

Dobd bele ott van a mentőcsónak,
Dobd bele ott van a mentőcsónak,
Dobd bele ott van a mentőcsónak,
Minden áldott reggel.

Haj, hé, ...

Lógjon a lába az orrhát fele,
Lógjon a lába az orrhát fele,
Lógjon a lába az orrhát fele,
Minden áldott reggel.

Haj, hé, ...

Kösd hamar oda csak a nevedet ró,
Kösd hamar oda csak a nevedet ró,
Kösd hamar oda csak a nevedet ró,
Minden áldott reggel.

Haj, hé, ...

Bele vele gyorsan a tengervízbe,
Bele vele gyorsan a tengervízbe,
Bele vele gyorsan a tengervízbe,
Minden áldott reggel.

Haj, hé, ...

Jól beszáradt a palinából,
Jól beszáradt a palinából,
Jól beszáradt a palinából,
Minden áldott reggel.

Haj, hé, ...

What shall we do with the drunken sailor,
What shall we do with the drunken sailor,
What shall we do with the drunken sailor,
Early in the morning

Órsi sátrunk teteje

Órsi sátrunk teteje, teteje,
Rászállott a cinege, cinege,
Hess le róla cinege, cinege,
Mert leszakad a teteje, teteje,

Ha leszakad mi lesz véliünk,
Sárga lábú cinege, cinege,
Hess le róla cinege, cinege,
Mert leszakad a teteje, teteje.

Haj, hé, ...

Megy a hajó a vizen,
Megy a hajó a vizen,
Megy a hajó a vizen,
Minden áldott reggel.

Alumínium nevedet

Alumínium nevedet,
Alumínium nevedet, megírhatsz bennem éppen elég,
Alumínium nevedet átengedi a meló,
Alumínium nevedet, ha nem tudnád róla a nevedet,
A neved alumínium nevedet.

Alumínium nevedet, minden jól nevelt bauxitkuta-

Sárgán virágozik a tők

Sárgán virágozik a tők, Hukkk, jaj!
Lassan hazadöcögök, Hukkk, jaj!
Útközben meg-megállok, - És nagyokat pi-
Sárgán...

A Dunai Flottilla
mek és Ifjúsági Vízitúra Egyesület
t az „Egész és része” vízi
fejlesztőprogram keretében
NCTA-2008-S028
2009.02.15. - 2009

*Egy igazi kalózvadász mindig készen áll egy jó kis portyára!
Fontos, hogy egyedül gyorsan be tudj pakolni a „matrózzsákad”,
ha indul a hajód!*

FELSZERELÉSEK, CSOMAGOLÁS, SÁTOROZÁSI PRAKTIKÁK

Táborozáshoz szükséges felszerelések

*gumimatrac (vagy POLIFOAM), hálósák,
sapka (matróz vagy sildes),
csíkos trikó, pamut polóing,
rövidnadrág,
tréningruha (vagy szabadidőruha),
zokni, vastag zokni,
fehérmemű
tornacipő, szandál (saru), strandpapucs,
fürdőruha,
meleg pulóver,
törülköző, lábtörlő ruha,
szappan, szappantartó, fogkefe, fogkrém, sampon,
fésű,
WC papír, papír zsebkendő,
esőkabát, nylon zsák,
csajka vagy kislábas (nem műanyag), kanál, villa, bicska (vagy kiskés), konzervnyitó,
üdítőnyitó, pohár (nem műanyag),*

Táborozáshoz ajánlott felszerelések

*napszemüveg, napolaj,
szunyogriasztó,
fényképezőgép (tartalék elem),
pénz, pénztárca,
zseblámpa (tartalék elem, izzó),
zsebkendő,
matracpumpa,
kulacs.*

Csomagolás: Három csomagot készíts!

1. gumimatrac, hálózsák

Hosszában hajtsd össze és tekerd egymásba őket. A belsejében olyan törekény holmi eldugható, amire csak este van szükséged (pl: elemlámpa).

2. Egy kicsi táskába kerüljenek azok a holmik, amikre evezés közben (napközben) szükséged lehet. Azokat a holmikát amiknek árt a víz, (ruha, pénz, fényképezőgép, WC papír) tedd egy nylon zacskóba és jól kösd be a zacskó száját. Ez lesz az a csomag ami egész nap nálad lesz, így hozzá tudsz férni a hajóban. A hálózsák a matraccal és a hátizsák a hajó aljára kerül a tábori felszereléssel és a többiek holmijával együtt!

tréningruha, fürdőruha, törülköző, WC papír, papírzsebkendő, esőkabát, edény, evőeszköz, pohár, pénz, fényképezőgép

3. Hátizsák: Ebbe kerüljön minden más !

Itt legyen a fehérnemű, a meleg ruha, a tisztálkodószerek és minden apróság. Ha csővázás hátizsákosod van, akkor a vázát még otthon szereld le róla! A hátizsákba úgy kell pakolni, hogy a holmik vízhatlanok legyenek. Ezt úgy érhetjük el, hogy egy nylon zsákot teszünk bele és ebbe pakolunk mindent. A nylon zsák száját mindig be kell kötni!

Sátorozási praktikák

1. Gumimatrac vagy polifoam?

A sátorban ezek valamelyikén alszunk ágy híján. Ha gumimatrac mellett döntünk, akkor ne legyen szélesebb 60-70 cm-nél, mert a sátorban négynek el kell férnie!

Ne a műanyag, napozó- vagy strandmatracot válasszuk! Ez nagyon sérülékeny. A gumiszövet anyagú gumimatrac a legjobb választás.

2. Hálózsák

Még nyáron is számítani kell hideg éjjelekre, ezért minél vastagabb legyen!

3. Pakolás a sátorban

A cuccát mindenki a fejénél helyezze el! A holmi ne érjen a sátor falához, mert az eső esetén beázást okoz! A holmiját mindenki tartsa indulásra készen minden pillanatban!

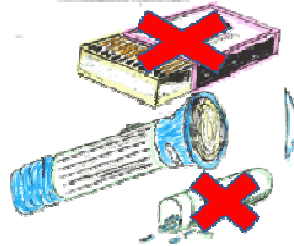
4. A sátrat mindig tartsuk tisztán! Lebontás előtt is ki kell takarítani!

5. A sátorban és a környékén ne tároljunk élelmiszert és ne étkezzünk ott, mert ellepnek a hangyák!

Mit vinnél magaddal egy lakatlan szigetre?

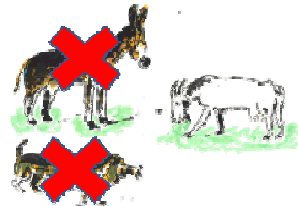
Gyufa, kézi reflektor, tűzkő

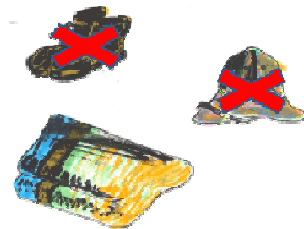
A kézi reflektort. Eleme ugyan hamar kifogyna, de lecsavarható a lencséje és a nap sugarai segítségével tüzet lehet gyújtani.

Szamar, kecske, kutya

A kecskét. Teje táplál, bőre ruhának, cipőnek alkalmas.

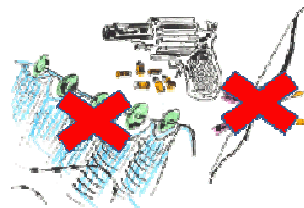
Bakancs, kalap, pokróc

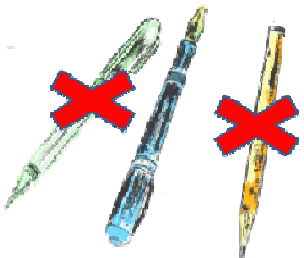
A pokrócot. Fejedőt Robinson is nagy levelekből, cipőt állatbőrökből készített. A takaró átsegíthetne az első hideg éjszakán és végül, ha mégsem volna elég állatbőr, ruhának is felhasználhatná.

Pisztoly, halászháló, nyíl

A pisztolyt. Ezzel váratlan támadás esetén megvédené magát. Hálót, nyilat a szigeten is lehet készíteni.

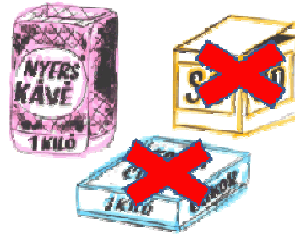
Golyóstoll, töltőtoll, ceruza

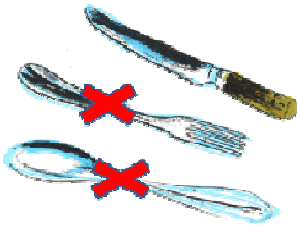
A töltőtollat. A golyóstollhoz betétet nem tudna szerezni, a ceruza elfogyna, de tintát a töltőtollhoz az erdő bogyói szolgáltatnak.

Nyerskávét, só, cukor

A nyerskávét. Ezt elültethetné, sőt a tengervízből lehet párolni, a táplálkozáshoz szükséges cukrot az erdő gyümölcsei és méhek szolgáltatathatják.

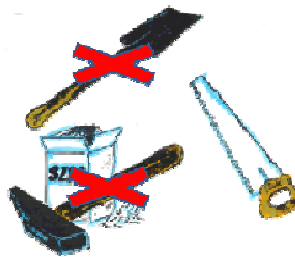
Kés, villa, kanál

A kést. Ezzel fából kifaraghat evőeszközt is.

Ásó, fűrész, kalapács

A fűrész. Ezzel fát vághat, ásót és kalapácsot lehet készíteni kagylóból, illetve kőből és fanyélből.

Iránytű, világítórakéták, távcső

A távcsövet. Ezzel egy magaslatról megfigyelheti a becserkészendő állatokat, és a sziget felé közeledő hajókat. Hiszen ha látna ibyet, tűzzel adna jelet.

Étolaj, rum, tejkonzerv

A rumot. Ezt orvosságnak használhatná.

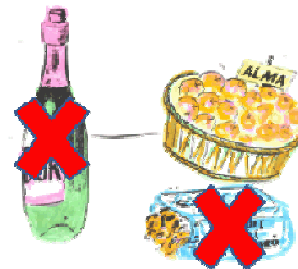
Lexikon, Robinson Crusoe regény, rádió

A lexikont. Ebben korszerű választ lehet találni sok gyakorlati kérdésre (Bőrcserzés, sajt készítés, fazekasság)

Bor, alma, pörkölt földimogyoró

Az almát. Ennek magvait, a gyümölcs elfogyasztása után el lehet vetni.

A kalózvadász óvja környezetét!

Környezetvédelem

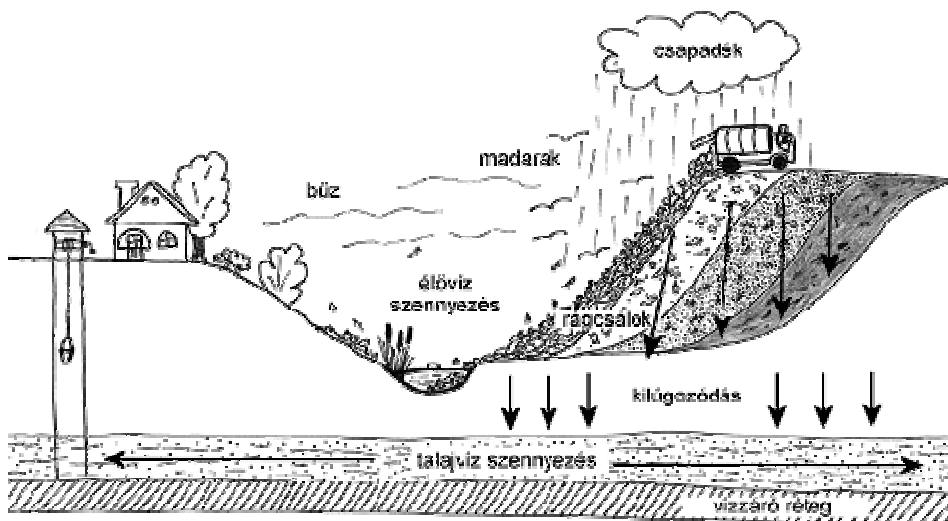
A LEGTÖBBET AZZAL TEHETJÜK, HOGY ODAFIGYELÜNK A SZEMÉTEK ÉS A HULLADÉK GYŰJTÉSÉRE ÉS ELHELYEZÉSÉRE!

Hulladék vagy szemét?

*Ne keverjük össze a két fogalmat! Lényeges különbség van közöttük, **Szemét**nek hívjuk az olyan haszontalanná vált anyagokat, holmikat, amelyeknek további felhasználásáról már lemondtak, kezelésükről, elhelyezésükről nem gondoskodnak.*

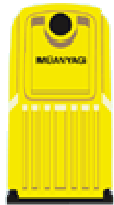
*LEHETŐLEG NE CSINÁLJUNK SZEMÉTET!
SOHA NE SZEMETELJÜNK!*

***Hulladék**nak azokat a dolgokat, tárgyakat nevezzük, amelyek a mindennapi élet, munka során keletkeznek és a keletkezésük helyén haszontalanná váltak. Ezekről birtokosuk megválnak és kezelésükről külön kell gondoskodni. Ez a gondoskodás a hulladékok **újrahasznosítását** és **ártalmatlanítását** jelenti.*

A szabálytalan hulladéklerakó környezeti hatásai

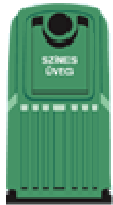
**AZ ÚJRAHASZNOSÍTÁS ÉS ÁRTALMATLANÍTÁS ELSŐ LÉPÉSE
A SZELEKTÍV HULLADÉKGYŰJTÉS!**

sárga
műanyag

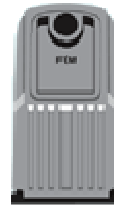
fehér
fehér üveg

zöld
színes üveg

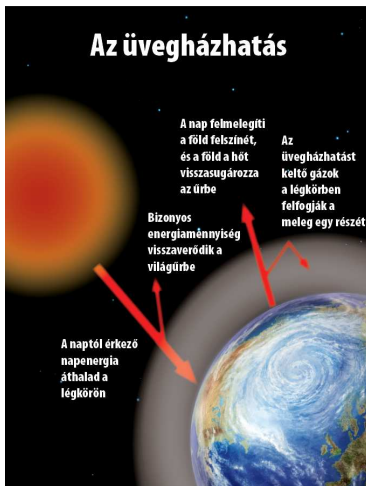
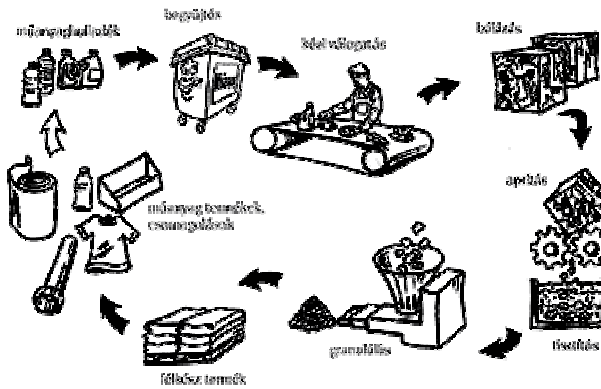

kék
papír

szürke
fém

A szétválogatott hulladékot tisztítják, majd bálázzák. Ezután először összedarabolják, majd a darabkákat magas hőfokon összetömörítik, az összetömörített anyagból táblákat készítenek, amelyeket késztermékek előállításához használnak.

Tegyünk az üvegházhatás ellen!

1. Csökkentsük a fogyasztást!

Tudatosan vásároljunk! Azokat a termékeket válasszuk, amelyek kevesebb csomagolóanyagot tartalmaznak, és kisebb környezeti kárt okoznak!

2. Javítsuk meg, használjuk újra!

A visszaváltható, környezetbarát csomagolást vegyük! Vásároljunk utántöltő, nagyobb készülésű termékeket! Javítsuk meg dolgainkat, mielőtt újat vennénk!

Amire nincs szükség, „adjuk oda” másoknak!

3. Gyűjtsük külön a hulladékokat!

A hulladékok 75 %-a hasznosítható, másodnyersanyagként - új terméket készíthetnek belőle! Papír gyűjtés; szerves hulladékok komposztálása; üvegek, műanyagok, fémek külön gyűjtése!

4. Vásároljunk hulladék hasznosításával készült terméket!

Ösztönözzük a gyárat az ilyen termékek gyártására!
Takarékoskodjunk a Föld nyersanyag és energia készleteivel!

Óvd meg bolygónkat a felesleges környezeti ártalmaktól, talaj-, víz-, levegőszennyezéstől, az élőhelyek, élőlények pusztulásától!

A Dunai Flottilla
mek és Ifjúsági Vízitúra Egyesület

t az „Egész és része” vízi
fejlesztőprogram keretében
NCTA-2008-S028
2009. 02.15. - 2009

*A kalózvadászok is vízbe kerülhetnek!
Lehet, hogy csak fürdés céljából, de az is hogy
a csata hevében elsüllyed a hajójuk,*

**FOLYÓKBAN, TAVAKBAN FOKOZOTT ÓVATOSSÁGGAL
MENJ A VÍZBE!**

Fürdőzés, borulás, mentés

Fürdőzés

Gyerekek a vízparton nem lehetnek felügyelet nélkül!

Gyermekek **felügyelet nélkül nem fürödhetnek!** A csoportos fürdést felelős felnőtt vezető felügyeli és a kijelölt **fürdőparók** fürdés közben figyelik egymást az esetleges segítségnyújtás gyorsítása érdekében.

Legnagyobb biztonsággal a **kijelölt helyeken fürödhetünk.** A fürdőhelyeket táblákkal vagy bójákkal továbbá a vízmélységet feltüntető feliratokkal jelzik.

Evezés, napozás után **úgy lehet vízbe menni, hogy lassú mosakodással kell lehűteni magunkat.**

Betegségben szenvedők illetve mozgásukban gátolt személyek kerüljék a szabad vizekben való fürdést!

Étkezés után közvetlenül ne fürödjünk!

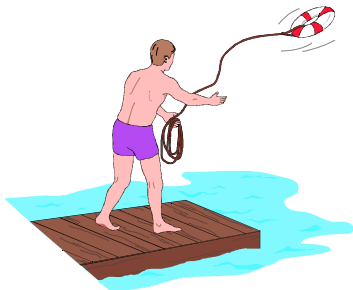
Minden esetben ellenőrizzük a fürdés megkezdése előtt, hogy a vízben balesetet okozó tárgyak veszélyeztetnek-e bennünket. (Üvegszilánk, konzervdoboz, kagylóhéj). A mederbe levert karók súlyos sérüléseket okozhatnak. Győződjünk meg a víz alatti meder alakulásáról, a víz mélységének a változásáról az esetleges rendellenes vízmozgásról.

Csak akkor szabad a természetes vizek partjáról, az ott álló fákról a vízbe ugrálni, ha meggyőződünk arról, hogy nincs semmi olyan a víz alatt ami sérülést okozhat és a víz mélysége elég nagy.

A legtöbb helyen szabad fürdeni a települések határán kívül.

Tilos fürödni :

a hajóútban; a hajóutat jelző bóják, továbbá a hajózási akadályt jelző bóják, nagyhajók, úszó munkagépek és úszóművek 50 méteres körzetében; hidak, zsilipek, vízkivételi művek, egyéb vízi műtárgyak, komp- és révátkelőhelyek 100 méteres körzetében; hajókikötők, hajóállomások területén; egyérségre ártalmas vizekben; a Balatonon vízi jármű kísérete nélkül a parttól mért 1000 méternél nagyobb távolságra; ahol azt tiltó tábla jelzi; a Balaton és a Velencei-tavon I. fokú viharjelzés (percenként 30-szor felvillanó sárga fény) esetén, a parttól 500 méternél, II. fokú viharjelzés (percenként 60-szor felvillanó sárga fény) esetén, a parttól mért 100 méternél nagyobb távolságban.

Borulás, mentés

Borulás esetén a felborult csónakba kapaszkodva kell megvárni a másik csónak segítségét!

A vízbőlmentést lehetőleg partról vagy csónakból kell elvégezni! Alkalmos tárgyat kell a bajbajutottnak nyújtani, esetleg dobni!

Önmagunk „mentése”

A víz elgázosodása (hínár, békalencse stb.) csak az úszó helytelen testtartása esetén veszélyes. Az úszó túlságosan függőlegesbe hajló testhelyzet esetén (víztaPOSÁS) belegabalyodhat a növényekbe, saját magát húzva a víz alá. A növényeket szinte lehetetlen kitépni, mer erősen össze vannak nőve.

Teendők:

Őrizzük meg nyugalmunkat és lehetőleg lapos testhelyzetben ússzunk! Ha belegabalyodtunk, a növényeket lassú és nyugodt mozdulatokkal fejtjük le testünkéről! Kerüljük az elgázosodott vizeket!

A belvizekben élő **állatok** általában veszélytelenek. A velük való találkozás csak az esetleges ijedség vagy pánikreakció következtében válhat veszélyessé (kígyó, pisca).

A **hullámok** főként a rossz vagy nagyon kifáradt úszók számára jelentenek veszélyt, többnyire a belégzésnél való "félrenyelés" és az ebből adódó pánikreakció miatt.

Teendők:

Őrizzük meg nyugalmunkat, nem szükséges az úszási technikán változtatni. Lehetőleg a hullámtaréj után "völgymentben" lélegezzünk be. Ha különösen nagy hullámok vannak, amelynek taréja átcsap, alattuk át lehet úszni.

Az áramló vizek nyomását alig vesszük észre és ezért veszélyét alábecsüljük. Hatása csak más (szilárd vagy úszó) tárgyakkal kapcsolatban válik veszélyessé. A vízfelszín alatt lévő sziklák oszlopok, fák vagy a partról vízbe lógó kötelek és hasonló tárgyakkalhoz a víznyomás az úszót hozzászoríthatja, alájuk sodorhatja úgy, hogy nem tud mozogni.

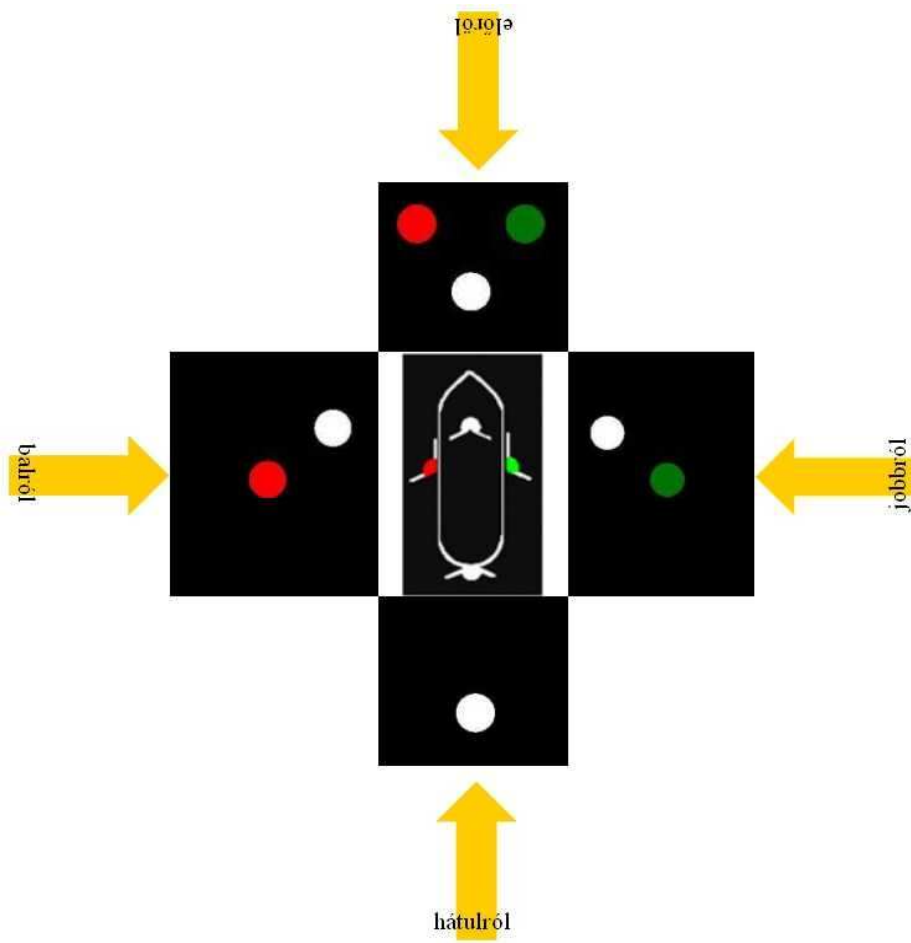
Teendők:

Állandóan figyeljünk, nincs-e akadály, hogy lehetőség szerint kikerüljünk. Ha a sodrás valamilyen akadályhoz sodor bennünket (híd láb, szikla stb.) törekedjünk arra, hogy teljes testfelületünkkel ne nyomjon a víz ennek az akadálynak. Ha nem sikerül lesodródniunk róla, próbáljuk meg felfelé kapaszkodva kihúzni magunkat a vízből. Ha fennáll annak veszélye, hogy sodródó tárgyak közé vagy alá szorulunk, merüljünk le a vízben és ússzunk ki oldalt.

Ha fürdés közben libabőrösek leszünk vagy fogvacogás jön ránk, akkor ki kel menni a vízből minél előbb, mert ezek a túlzott lehűlés jelei!

Hajók fényjelzései éjjel

Hajók hangjelzései

• rövid hang kb.: 1 mp

- hosszú hang kb.: 4 mp

egyes hangok közti szünet kb.: 1 mp

•	Jobbra tartok
••	Balra tartok
•••••	Engem nem lehet megelőzni
•••	Gépem hátramenetben dolgozik
••••	Kormányképtelen vagyok
-•	Fordulok jobbra
-••	Fordulok balra
-----	Vészjelzés
•••••••	Összeütközés veszélye áll fenn
-•-	Elsőbbségi jogommal élni kívánok az áthaladásnál
--•	Előzés jobbról
--••	Előzés balról
-	Figyelem felhívás

Állatok lábnyomai

Borz

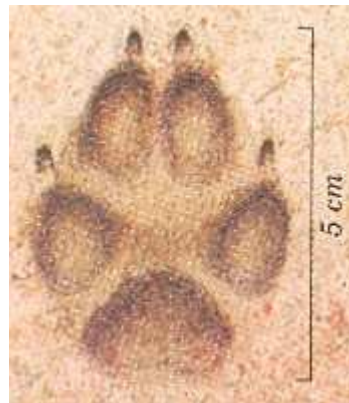
Menyét

Nyest

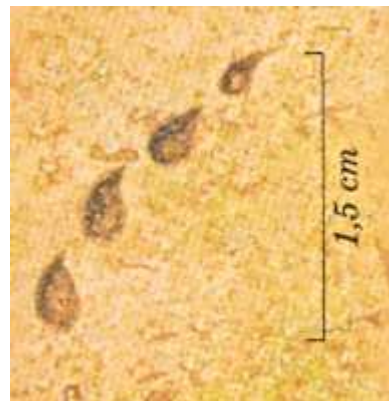
Nyuszt

Sün

Vakond

Dámvad

Gímszarvas bika

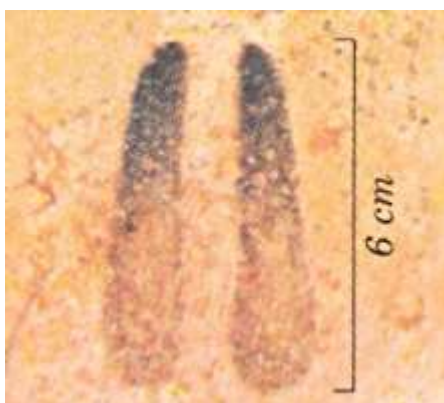
Gímszarvas tehén

Vaddisznó

Zerge

Róka

